

Sorumlu Kedi Sahipliği

REHBERİ

**Bu kitapçık yalnızca okuyucuyu bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.
Veteriner hekimlerin muayene ve tedavi yöntemlerine alternatif
olabilecek medikal bir bakım rehberi olarak değerlendirilmemelidir.**

**Kedilerin düzenli olarak sağlık kontrollerinden geçirilmeleri önerilir.
Herhangi bir sorunuz veya ek bilgiye ihtiyacınız olması halinde,
doğrudan veteriner hekiminiz ile irtibata geçiniz.**

İçindekiler

HAYVANLARA YÖNELİK SORUMLULUKLARIMIZ	4
Hayvanların 5 Temel Özgürlük Hakkı	5
Sorumlu Hayvan Sahipliği Nedir?	6
BÖLÜM 1: KEDİ SAHİBİ OLMAK... ÖNEMLİ BİR KARAR	8
Kedi Sahiplenme Kararı	9
Hangi Irk?	10
Erkek mi, Dişi mi?	11
Yavru mu, Yetişkin mi?	11
BÖLÜM 2: KEDİNİZLE YAŞAM	12
Ev Ortamı	12
Sosyalleşme	14
Birden Fazla Hayvanla Yaşam	15
Sağlık ve Bakım	17
Beslenme	22
<i>Obezite Riskinin Farkında Olmak</i>	23
Kedinizin Refahı	24
<i>Kedinizin İhtiyaçları</i>	32
BÖLÜM 3: TOPLUMDA KEDİLER	34
Toplumda Kedilerin Rolü	34
Kedinizin Şehirdeki Hayatı	37
Taşınırken Düşünmeniz Gerekenler	38
Almanız Gereken Ek Önlemler	40
Kedinizin Beden Dilini ve Davranışlarını Anlamak	41

Hayvanlara Yönelik

SORUMLULUKLARIMIZ

Kediler, binlerce yıl boyunca evcil hayvanlar olarak yaşamışlardır. Toplumdaki varlıkları zaman içerisinde gelişmiş ve yerleşmiştir. Öyle ki, güncel araştırmalar, kedilerin evlerimizde birlikte yaşamak için tercih ettiğimiz önde gelen canlılar haline geldiklerini göstermektedir. İnsan sağlığı ve toplumsal refahın gelişimi için sundukları katkılar bakımından kediler benzersizdir.

Bir kedi sahibi olmak, eşsiz bir deneyimdir; aynı zamanda, bu birliktelik belirgin sorumlulukları da beraberinde getirir. Onlarla yaşarken sürekli olarak kedinizin sağlık ve sıhhatini düşünmeniz ve bunu pekiştirecek uygulamaları hayata geçirmeniz gerekir.

Royal Canin olarak, kedi ve köpeklerin dünyamızı daha iyi bir yer haline getirdiğine inanıyor ve sorumluluğumuzun onlara sunduğumuz kaliteli ürün ve hizmetlerimizin çok ötesine geçtiğini biliyoruz. Ortak sorumluluğumuz olarak gördüğümüz bu uygulamalar bütünlüğünü, **'sorumlu hayvan sahipliği'** olarak nitelendiriyor ve bu doğrultuda onların sağlık ve sıhhatinin korunması ve geliştirilebilmesi için programlar geliştiriyoruz.

'Sorumlu hayvan sahipliği'ne katkıda bulunacak tüm uygulamaların, hayvanlarla etkileşime geçen tüm canlıların sorumluluğu olduğu bilinci ile çalışmalarımıza yön veriyoruz.

Kediler hakkında sahip olduğumuz tüm bilgi birikimi ve deneyimimizi - onları daha iyi anlayabilmek, bakabilmek ve onlara daha iyi bir dünya sunabilmek için - tüm paydaşlarımızla açıyoruz. Bu rehber, sorumlu bir hayvan sahibi olarak kedinizle aranızda kuracağınız ilişki ve olumlu bağın pekiştirilmesi amacıyla hazırlandı. Kedinizin hayatını nasıl zenginleştirebileceğinize ve ona nasıl iyi bir bakım sunabileceğinize yönelik faydalı ipuçlarını rehberde bulabileceksiniz.

Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE), 'Hayvan Refahı' olgusunu geliştirerek, **Hayvanlar için 5 Özgürlük Hakkı**'ni uluslararası düzeyde tanımlamış ve tanımıştır.

Hayvanlar için

5

ÖZGÜRLÜK HAKKI

AÇLIK VE SUSUZLUKTAN UZAK BİR YAŞAM HAKKI

Sağlıklı ve sıhhatli olabilmeleri için, içilebilir su ve yeterli beslenmeye düzenli erişimlerinin sağlanması.

BARINMA HAKKI

Rahat yaşayabilecekleri ve korunabilecekleri uygun ortamlara erişim ve barınmanın sağlanması.

SAĞLIK SORUNLARINDAN UZAK BİR YAŞAM HAKKI

Koruyucu önlemler ile sağlık sorunlarının ilerlemeden tedavi edilmesi.

KENDİLERİNİ OLDUKLARI GİBİ İFADE EDEBİLME HAKKI

Her hayvanın kendi mükemmel doğasını yansıtabileceği uygun ortamların sağlanması.

KORKU VE STRESTEN UZAK BİR YAŞAM HAKKI

Fiziksel ve duygusal olarak iyi hissedebilecekleri yaşam ortamlarının sağlanması.

SORUMLU HAYVAN SAHİPLİĞİ NEDİR?

Royal Canin olarak 'sorumlu hayvan sahipliği'ni şu şekilde tanımlıyoruz: **Bakımı üstlenilen hayvanların hayatları boyunca ihtiyaçlarının karşılanarak iyi bir yaşam geçirmelerinin sağlanması.**

Sorumlu bir kedi sahibi, onların sağlıklı, mutlu, sosyal ve olumlu davranışlar gösteren hayvanlar olabilmesinin sağlanması için gerekli altyapıyı oluşturur. Aynı zamanda, kedilerinin, toplumda yaşayan bireylere ve diğer hayvanlara yönelik olumlu davranışlar göstermesini gözetir. Sorumlu hayvan sahipliği anlayışı ve uygulamaları, tüm hayvan sahipleri tarafından özümsemeli ve hayata geçirilmelidir.

Sahip olduğumuz hayvanlarımıza iyi bir bakım sunamamamız, onların sağlık ve esenlikleri üzerinde doğrudan bir etki oluşturarak zarar görmelerine neden olur.

Hayvan sahipliği, ciddiye alınması gereken önemli bir taahhüttür. Doğru bilgi ve tutarlı bir adanmışlık doğrultusunda bir evcil hayvan sahibi, keyifle zaman geçirebileceği mutlu, sağlıklı, iyi huylu ve sevgi dolu bir aile bireyi kazanmış olacaktır.

HAYVAN SAHİBİ OLMA KONUSUNDA YASALAR NE DİYOR?

Sorumlu bir hayvan sahibi, hayvanların eşsiz doğalarının uzantısı olan ihtiyaçlarına saygı gösterir, anlayışla karşılar ve bu ihtiyaçları karşılamada sorumluluk üstlenir.

Her ülkenin, hayvan refahının tesis edilmesi amacıyla geliştirmiş olduğu kanuni bir altyapısı vardır. Yasalar, hayvanlara kötü muamele veya terk etme uygulamalarına karşıdır; bu davranışları caydırmak için ayrıca cezai hükümler konulmuştur. Sorumlu bir hayvan sahibi olarak, gerek kendi hayvanınız gerekse sokaklarda yaşayan dostlarımızı korumak için, lütfen Türkiye'deki ilgili kanunlar ve önleyici uygulamalar konusunda bilgi sahibi olunuz.

Kedi Sahibi

OLMAK

UZUN SÜRECEK BİR BAĞLILIK

Evinizi bir kediye açmak, bütün aile için **heyecan verici bir andır**. Böylesi bir anda her bir aile bireyinin hayatı, kayda değer bir şekilde değişecektir.

Bir yandan da bu birtakım sorumlulukları beraberinde getiren uzun soluklu bir taahhüt zamanıdır. Evcil hayvan sahibi olma kararı hafife alınmamalı, aile bireyleriyle değerlendirilerek bütün detaylarıyla ele alınmalıdır.

Hayvan barınaklarında sıklıkla terk edilmiş evcil hayvanlarla karşılaşırız, çünkü bu hayvanları sahiplenenler henüz sorumluluk almaya hazır olmadıklarını - geç de olsa - hissetmişlerdir. Bu nedenle, **sahiplenme kararı almadan önce aşağıdaki temel soruları kendinize sormanız büyük önem taşır**.

ZAMAN

Ona ayırabilecek yeterli zamanınız var mı?

Kediler bağımsız olma eğiliminde olsalar da, günlük bakıma, beslenmeye, düzenli gerçekleştirilecek sağlık kontrollerine, fiziksel ve zihinsel olarak zinde kalabilmeleri için ilgiye ihtiyaç duyarlar.

BAĞLILIK

Onunla geçireceğiniz uzun bir birlikteliğe hazır mısınız?

İyi bir bakım sunulması halinde, ev içinde yaşayan kediler 15 yıl ve üzerinde yaşayabilirler. Bu, uzun süreli bir birlikteliğe işaret eder. Yeni bir eve taşınma veya durumunuzda herhangi köklü bir değişim yaşama ihtimaliniz bulunuyor ise, mutlaka bu karar alırken kedinizin ihtiyaçlarını da düşünmelisiniz.

BÜTÇE

Finansal olarak hazır mısınız?

Bir kedi sahibi olarak, düzenli aralıklarla yapılacak zorunlu harcamalarınızın olacağını bilmelisiniz. Bestenme, klinik kontrolleri, aşılamalar, parazit kontrolleri gibi temel giderleri- niz olacaktır.

Hangi kediyi sahiplenmek istediđinize emin olduđunuzu dűşűnűyor olabilirsiniz. Ancak, sahiplenmek istediđiniz kedinin, ihtiyaç duyduđu yařam kořulları veya çevresel ortamı tam olarak karřılayabilecek durumunuz var mı?

Her kedinin, farklı karakteristik özellikleri vardır. şayet bu karakteristik özellikler aileniz ve sizin için ideal ve karşılanabilir boyutta ise, mutlu bir birlikteliğe yelken açabilirsiniz.

BİR KEDİ SAHİPLENMEDEN ÖNCE, KENDİNİZE SORMANIZ GEREKEN SORULAR:

- Onunla oyun oynamak veya taramak için ne kadar vakit ayırabilirsiniz?
- Yasal sahibi kim olacak? Görev ve sorumlulukları net olarak belirlediniz mi?
- Uzun aralıklarla kedinizi evde tek başına bırakma durumunuz olacak mı?
- Aileniz veya evi paylaştığınız diğer hayvanınız ile uyumlu bir hayat geçirebilecek mi?
- Neden bir kedi istiyorsunuz (oynama, eşlik etme)?
- Nasıl bir kedi beklentisi içindedesiniz (hiperaktif, konuşkan, uysal, vb)?

HANGİ İRK?

Bir hayvanın ırkı, onun karakterini biçimlendiren yegane unsurlardan biridir. Bazı ırklar, diğerlerine göre daha aktif veya daha bağımsız olurken, bazı ırklar ise daha fazla ilgi arayışı içinde olur. Yaşadığınız hayata veya ortama uygun olmayan bir ırktan kediyi sahiplenirseniz, belirli bir dönem sonra kedinizin ihtiyaçlarına elverişli bir yaşam sunamadığınız için kediniz davranışsal sorunlar yaşamaya başlayabilir. Bu nedenle, kararınız öncesi, yakınlarınız ve ilgili hayvan yetiştiricisi veya veteriner hekiminiz ile konuşmanız oldukça faydalı olacaktır.

Örneğin, Bengal kedileri, doğaları gereği enerjik ve hareketli yaşamı seven kedilerdir; Ragdoll kedileri ise, daha sakin bir yaşamı tercih etmeye eğilimlidir. Belirgin ırkların ise genetik özellikleri dolayısıyla belli sağlık sorunlarına yatkınlıkları olduğu bilinmektedir. Bu konularda veteriner hekiminizden daha detaylı bilgi alabilirsiniz. İrk kedi almak yerine, hayvan barınağından veya sokaktaki dostlarımızdan sahiplenmeyi de tercih edebilirsiniz. Her halükarda unutulmaması gereken konu, **her hayvanın kendine özgü karakterinin olduğu**dur. İrk, hayvanınızın kişiliğini şekillendiren unsurlardan yalnızca biridir, ancak sahiplenme kararı verirken mutlaka göz önünde bulundurulması gerekir.

ERKEK Mİ, DIŞI Mİ?

Erkek ve dişi hayvanların **biyolojik ve fiziksel farklılıkları**, davranışlarını belirler. Dişi kediler, ortalama olarak 3-4 haftada bir kızgınlık dönemine girer; bu dönem zarfında dişi kedinizi, erkek kedilerden uzak tutmaya özen göstermelisiniz.

Kısırlaştırılmamış erkek kediler, kızgınlık dönemlerinde dişi kedi bulabilmek için evden dıŐarı çıkmaya eğilimindedirler. Yine bu dönemlerde, idrar yoluyla kendi bölgelerini belirlemek isteyeceklerinden, evinizde istenmeyen koku veya leke oluŐumları söz konusu olabilir.

YAVRU MU, YETİŞKİN Mİ?

Birçok insan evcil hayvanını bebeklikten yetiŐtirme fikrinden hoşlanır. Yavru kediler gerçekten de sevimlidir, ancak sahiplenmeden önce bunun yaşam koŐullarınıza ve ailenize uygun olup olmadıŐını sorgulamanız gerekir. Yavru hayvanlar daha fazla ilgi, zaman ve eğitim için özel çaba ister.

Yavru kedi sahiplenmeyi tercih ederseniz süttten kesilmiŐ olmasına ya da çok küçükken süttten kesilmiŐ olmamasına dikkat etmelisiniz, çünkü bu evcil hayvanınızın davranışlarına etki eder ve gelişme sorunları yaşamasına neden olur.

Yetişkin kediler, tuvalet eğitimlerini almıŐtır ve yavru kedilere kıyasla daha az ilgi beklerler. Bununla birlikte deĐiŐtirilmesi zor birtakım alıŐkanlıklar ya da davranış bozuklukları geliştirmiş olmaları da mümkündür. Olası davranışsal sorunlarıyla başa çıkıp çıkmayacağınızı kestirebilmek için sahiplenmek istediğiniz hayvanın geçmiŐini araştırmanız faydalı olabilir.

EV ORTAMI

Kedilerin ihtiyaç duydukları çevresel ortamın tesis edilmesi, her şeyden önce onların **sağlık ve sıhhati** için gereklidir. Uygun bir ortamın yaratılması, aynı zamanda, onların insanlar - ve var ise - evdeki diğer evcil hayvanlarınızla uyum içinde yaşamalarına olanak sağlayacaktır. Tanıdık ve öngörülebilir bir ev ortamının sağlanması, kedinizin, evine hakim olabilmesini ve çevresine adaptasyonunu hızlandıracaktır. Bu uygulama, kedinizin **stres seviyesinin** azalmasına katkıda bulunurken, ileriki aşamalarda olası zorluklarla başa çıkmasını da kolaylaştıracaktır.

Kediniz için ılık, sakin ve hava akımının yoğun olmadığı bir uyku alanı belirleyin. Dinlenebilecekleri, gürültüden uzak birden fazla uyku alanı belirlemeniz önerilir. Uyku alanında yumuşak, rahat ve kolay temizlenebilir bir yatak / sepet bulundurulması, kediniz için ideal bir ortam sağlar. Kediler genellikle bir ısı kaynağının yanında (radyatör, güneş ışığı alan alanlar) uyumayı tercih ederler. Uyku alanı, besleme ve tuvalet alanlarından uzakta konumlandırılmalıdır.

Kediler, 3 boyutlu bir çevresel ortama ihtiyaç duyarlar, oyun oynamak ve dinlenmek için **zemin seviyesini** tercih edebilecekleri gibi, aynı zamanda **zeminden daha yukarıda** bulunan alanları da değerlendirebilirler. Stres altında olduklarında saklanmayı tercih edeceklerinden, kendilerini güvende ve korunaklı hissedebilecekleri saklanma alanlarını sağlamak önemlidir. Genellikle saklanma alanlarında, ortamda olan aktiviteleri uzaktan gözlemlemeyi tercih ederler.

Tırmalamayı severler; bu nedenle, eşyalarınız ve perdelerinize zarar gelmemesi için, kediniz için evde **tırmalama tahtası** bulundurmanız önerilir. Tırmalama tahtasına alışabilmesi ve tırmalama işlemini burada gerçekleştirmesini teşvik etmek için, Kedi otu (catnip) kullanabilirsiniz.

Yeni bir ortam ile tanıştırılırken, kedilerin **aşamalı olarak ortama alıştırmaları** sağlanmalıdır. Ortama alışma aşamasında koku alma duyularını aktif olarak kullanacaklardır, bu nedenle yoğun kokuların (temizlik için kullanılan deterjanlar vb) ortamda bulunmaması önerilir. Yeni bir eve alışırken kedinizin karşılaşabileceği yoğun kokular, onda **ek stres** yaratır.

SOSYALLEŞME

Kediniz ile aranızdaki bağı güçlendirmek, harika bir deneyimdir; ancak bu sürecin aşamalı bir biçimde gerçekleşiyor olması önemlidir.

İdeal olarak, yavru bir kedinin **sosyalleşme süreci** 2 aylık olmadan önce başlar. Yavru kedinizi, farklı ses, görüntü, obje ve insanlara bu süreç içinde tanıştırmaya başlamalısınız. Bu süreç, kediniz yetişkinliğe erdiğinde çevresel etmenlere daha az korkuyla yaklaşabilmesinin temellerini atıyor olacağından, önemlidir.

Kediniz ile etkileşim sürecine yavaşça başlayın; düzenli fakat kısa aralıklarla tekrarlayın. Kedinizin etkileşime geçmeye hazır olduğuna yönelik sinyallere bakın. Bu sinyaller arasında, tatlı mırlama, yavaşça göz kırpması veya yanınıza yatma/uzanma olacaktır. Size yönelik güven kazanabilmesi için, bu süreçte biraz kuru mamayı ödül olarak verebilirsiniz. Güven kazanma, erken dönemlerde temelleri atılması gereken ve kedinizin ileride kolayca endişeye girmesine engel olacak bir süreçtir. Verecek olduğunuz ödül mamalarının sıklık ve miktarlarını, zaman içerisinde azaltmanız, aşırı kiloya yol açmamak adına önemlidir. Eğer evde çocuklar var ise, kediniz ile olan etkileşimlerini

yakından takip edin, kedinizin bir oyuncak olmadığını ve kediniz ile olan etkileşimlerinin yalnızca sizin gözetiminizde olması gerektiğini anladıklarından emin olun.

Kediniz kendini güvende hissettiğini belli edince, yeni insanların - sizin gözetiminizde - onu sevmelerine izin verin. Farklı yaş aralıklarından insanlar, çeşitli sesler (telefon, TV, araba vb) ve değişik ortamlarla tanıştırmaya çalışın. Tüm aşuları tamamlandıktan sonra ve kediniz henüz küçük yaşta iken, başka kedi ve köpeklerle tanışması da önerilir.

ÖNCE GÜVENLİK: TEHLİKELERİ ORTADAN KALDIRIN

Kediler doğaları gereği araştırmacıdır ve yeni ortamlarını keşfetmek isterler; bu nedenle ortamda bulunan tehlike yaratabilecek unsurları ortadan kaldırmak önemlidir. Kendilerine zarar vermemeleri için, ev ortamınızı ona uyarlamaya dikkat edin. Potansiyel olarak zehirli olabilecek objeleri ortadan kaldırmanız önemlidir (ilaçlar, vitaminler, zehirli bitkiler, elektrik kabloları, belirli yemekler - örneğin çikolata). Prizleri ve içine düşüp kendilerini yaralayabilecekleri kutuları ortadan kaldırın veya üstlerini kapatın. Evinize geldiği ilk birkaç gün, cam ve kapılarınızı kapalı tutun ve balkona çıkışlarını engelleyecek önlemler alın.

BİRDEN FAZLA EVCİL HAYVAN İLE BİRLİKTE YAŞAM

Çevresel ihtiyaçları onlara göre uyarlandığında, kediler ve köpekler mutlu bir şekilde aynı ev ortamında yaşayabilirler. Birden fazla kedinin birlikte yaşadığı evlerde, kedilerin uyum içinde yaşayabilmeleri, kediler birbirine alıştıklarında ve sosyal olarak eşgüdüm içinde hareket ettiklerinde mümkündür. Sahibi olduğunuz yetişkin kedinize arkadaş olarak yavru bir kediye eve getirmek istediğinizde, yetişkin kedinizin vereceği tepki genellikle ılımlı ve olumlu olacaktır. Aynı durum köpekler için de geçerlidir. Yavru kedi veya köpeği eve getirmek ve evdeki diğer hayvanınızla tanışmalarını sağlamak, yetişkin bir kedi veya köpeği sonradan tanıştırmaya göre çok daha kolaydır.)

Tanıştırma sürecini kolaylıkla geçirebilmek için, aşağıdaki adımları deneyebilirsiniz:

Hayvanları birbirine tanıştırmak için mekan olarak **tarafsız** bir bölgeyi seçin. Bu alan, her iki hayvanın da daha önceden tanımadığı veya evinizde yetişkin kedinizin genellikle kullanmadığı bir oda olabilir.

- > Tanıştırma esnasında kedilerinizin tedirgin veya gergin olma ihtimallerini göz önüne alarak, saklanabilecekleri bölmelerinin olduğundan emin olun.
- > Her hayvan için ayrı uyuma, beslenme ve tuvalet alanları oluşturduğunuzdan emin olun. Bu yöntem ile kendilerini güvende hissedeceklerdir. Özellikle beslenme kaplarının ayrı olması önemlidir, böylelikle yemek için birbirleriyle yarışma içgüdüsün de olmayacaklardır.
- > Yeni kedinize ait bir oyuncak veya onun kullandığı bir örtüyü, evinizin duvarlarının alt bölgelerinde gezdirin; bu şekilde yetişkin kediniz, yeni kedinizin kokusuna alışmaya başlayacaktır.
- > Evinizde yaşadıkları alanları farklı kılmak ve her birinin ayrı bir bölmesi olduğunu onlara göstermek için, kedi merdiveni kullanabilirsiniz.
- > Birbirlerine alışmaları için onlara zaman verin ve tanıştırma süreçlerini, sizin gözetiminizde, aşamalı olarak gerçekleştirin.

SAĞLIK VE BAKIM

Koruyucu sağlık uygulamaları, kedilerin sağlık ve sıhhatleri için çok önemlidir. İdeal beslenmelerine yönelik bilgi alma, aşılama, parazit kontrolleri, diş ve ağız bakım ve sağlığı ve hayvan davranışına yönelik kapsamlı bilgi toplayıp danışma almanız, ileride doğabilecek farklı sağlık sorunlarının önüne geçebilmeniz için gereklidir.

Aşılama

Aşılama, kedinizi ve kedinizden diğer aile üyelerine geçebilecek sağlık sorunlarına karşı önleminizi alabilmeniz için çok önemlidir. Bazı aşıların yaptırılması zorunlu, bazılarının ise yaptırılması – kedinizin sağlık risk değerlendirilmesi sonucunda – tavsiye niteliğinde olabilir. Her koşulda, mutlaka veteriner hekiminize danışıp, onun yönlendirmesi doğrultusunda harekete geçmelisiniz.

Kedilerin ilk aşıları genellikle 6-8 haftalık iken yapılır. Bu dönemde yavru kediler, doğum sonrası annelerinden aldıkları antikorları artık alamıyor olduklarından, hastalıklara daha açık hale gelirler. İlk aşılarını takip eden süreçte, düzenli olması gereken aşılar devreye girer ve aşı takibini yapmanız sağlık ve sıhhati için önemlidir.

Yavru kedinizi sahiplenme ve büyütme sürecinde iken, Veteriner Hekiminiz sizlere gerekli aşılar ve zamanlamaları hakkında daha detaylı ve net bilgi verecektir.

Parazitler

Yavru kediler, bağışıklık sistemlerinin halen gelişiyor olması nedeniyle iç parazitlere özellikle yatkındır. Yavru kedinizin duyarlı olabileceği belirli iki iç parazit türü vardır: Protozoa ve bağırsak kurtları. Kedinizin ilk aşılama programı esnasında düzenli olarak iç ve dış parazit tedavisi uygulanmalıdır. Veteriner hekiminiz rutin bağırsak kurdu tedavisi için, özellikle dış mekana çıkıp çıkmayacakları ve diğer kedilerle temas halinde olup olmayacaklarına odaklanarak kedinizin yaşam tarzına göre özel tavsiyelerde bulunacaktır. Bağışıklık sistemi gelişirken yavru kedinizin sağlıklı kalmasını sağlamak için veteriner hekiminizle aşılama programı ve parazitler hakkında tedavi planı için konuşmanız önemlidir.

Kısırlaştırma

Kısırlaştırma operasyonu geçirmemiş bir kedi, senede yaklaşık 18 yavru kedi doğurmaktadır. Söz konusu üreme potansiyeli ve etkisi değerlendirildiğinde, kısırlaştırma aracılığıyla gerçekleşen hayvan populasyon kontrol programlarının önemi ortaya çıkmaktadır.

Kısırlaştırma aynı zamanda hayvanlar için önemli davranışsal faydaları da beraberinde getirmektedir. Kısırlaştırılmamış kedi ve köpekler, belirli aralıklarla kızgınlık dönemi geçirirler ve söz konusu dönemler hayvanlar için gergin geçen periyodlardır. Ayrıca, kısırlaştırma operasyonu geçirmiş dişi kediler, rahim ve yumurtalık kanseri gibi tehlikeli sonuçlar içerebilecek sağlık risklerine daha az sahiptirler. Davranışsal olarak değerlendirildiğinde, kısırlaştırılmış kedilerin daha uysal oldukları görülmektedir.

Kısırlaştırma operasyonu geçiren hayvanların genellikle iştahları artarken, aynı zamanda günlük enerji gereksinimleri de azalır. Aşırı kilo ve obezite riskini ortadan kaldırmak için kısırlaştırılmış kedilerin daha az kalori içeren diyetlere geçmeleri önemlidir. Kısırlaştırılmış kedilere uygun olarak geliştirilmiş profesyonel beslenme çözümlerine ek olarak kedilerin düzenli egzersiz yapmalarını teşvik etmek, kısırlaştırma operasyonu sonrası dikkat edilmesi gereken iki önemli unsurdur. Hayvanınızı kısırlaştırmanız için uygun dönemi ve beslenme çözümleri hakkında bilgiyi, Veteriner Hekiminiz sizlere iletacaktır.

KEDİNİZİ VETERİNER HEKİMİNE GÖTÜRÜN!

Yeni bir kedi sahiplendiğinizde, kedinizi 48 saat içerisinde sağlık kontrolleri için veteriner kliniğine götürmeniz önemlidir. Veteriner Hekiminiz, kedinizin detaylı sağlık muayenesini gerçekleştirecek ve ona nasıl bakmanız gerektiği hakkında sizlerle bilgi paylaşacaktır.

Yavru kedilerin, en az 6 ayda bir düzenli veteriner kliniğine götürülerek sağlık kontrollerinden geçirilmeleri önemlidir. Bu sağlık kontrollerini, düzenli aralıklarla yaptırmanız gereken aşı takviminize uygun olarak ayarlayabilirsiniz.

Yetişkin kedilerin ise, yılda en az bir defa sağlık kontrolünden geçirilmeleri gereklidir. Kediler maalesef hastalıklarını gizlemede başarılıdır, bu nedenle düzenli yapılacak kontroller aracılığıyla sağlık sorunlarına zamanında müdahale edebilirsiniz.

Ağız Hijyeni ve Diş Bakımı

Yavru kedinizin süt dişleri, 2 ila 6 haftalık olduklarında görünmeye başlar. Yavru kedinizin ağız hijyenini korumanız önemlidir, çünkü zayıf hijyen diş kaybına, iltihaplı diş etlerine ve ağız kokusuna neden olabilir.

Yavru kedinizin dişlerinin fırçalanması: Özel bir kedi diş fırçası ve veteriner diş macunu kullanılması önerilir. Yavru kedinizi dişlerini fırçalamaya alıştırmak için küçük yaşta fırçalamaya başlayın. Sabırla uygulamaya devam edildiğinde başarılı olunacaktır.

Diş taşı birikiminin önlenmesi: Özel bir dokuya sahip olduğundan ve kalsiyumu tükürükte hapseden maddeler içerip diş taşı oluşumunu yavaşlattığından, diş taşı oluşumunu önleyici kuru mamaları tercih edin.

Yavru kedinizin dişlerinin durumu hakkında endişeleriniz varsa veteriner hekiminizle konuşun. Veteriner hekiminiz size tavsiyede bulunacak ve gerekli gördüğü takdirde , özel cihazlar ile yavru kedinizin dişlerindeki diş taşlarını temizleyecektir.

Tuvalet alışkanlığı kazandırma

Kedinizin uygun bir tuvalet alışkanlığı kazanması, hijyen konuları yaşamamanız ve buna bağlı sağlık sorunlarının oluşmaması için önemlidir. Eğer yavru kediniz annesi tarafından büyütüldüyse, yemek alanından uzağa ve sakin bir köşeye yerleştirilmiş olan kum kabını kullanma isteğini kendiliğinden gösterecektir. Eğer tuvalet için kum kabının hemen yanına gidiyorsa, onu nazikçe kabin içine yerleştirin ve patisiyle eşeleme hareketi yaparak ona kum kabını kullanmayı öğretin. Birkaç denemeden sonra, yalnız başına tuvalet ihtiyacını karşılayabilecektir.

Kum kabının düzenli olarak temizlenmesi önemlidir. Eğer 1 kediniz var ise, temizlemeyi günlük olarak yapmalı ve haftada bir olacak şekilde kum kabını bütünüyle yıkayarak temizlediğinizden emin olmalısınız. Genellikle, 1 kedi için bir adet kum kabının bulundurulması önerilir, buna ek olarak, evin sakin diğer bir köşesinde kedinizin alternatif olarak kullanabileceği başka bir temiz kum kabının bulundurulması önerilir.

Yetişkin Kediler

Veteriner sağlık hizmetlerinin gelişmesi ve beslenme alanında geliştirilen yenilikçi ürünler ile, günümüzde kediler daha uzun ve sağlıklı bir hayat geçirme eğilimindedirler. Yetişkin kediler, yaşadıkları çevreye alışkın oldukları ve davranışsal olarak – yavru ve genç kedilere göre – daha sakin olduklarından, harika birer arkadaş olurlar.

Yaş alma durumu ile birlikte, yetişkin kedilerin yaşadıkları ortamda, beslenme düzeninde ve oluşturdukları rutinlerde, sağlıksal, davranışsal ve sosyal değişiklikler ve yaşına uygun adaptasyonlar yapmak önemlidir. Bu dönem içinde, hayvan sahiplerine önemli rol düşer.

Yaş alma durumu ile birlikte, hayvanlar daha az aktif olma ve daha çok uyuma eğiliminde olurlar. **Görme, koku alma ve duyma** duyuvarında azalmalar meydana gelir ve dışlarıyla ilgili sağlık sorunları oluşmaya başlar. Tüm bu gelişmeler, veteriner hekiminiz tarafından kolaylıkla önlenebilir veya hızlıca giderilebilir, bu nedenle, **yetişkin kedilerin daha sık olarak düzenli sağlık kontrollerinden geçirilmeleri gereklidir**. İştahlarında veya su içme davranışlarında ani değişikliklerin gözlemlenmesi veya kum kabı kullanımının terk edilmesi gibi davranışlar farkediliyorsa, altta yatan bir sağlık sorununun bulunma ihtimali olabilir; bu gibi durumlarda mutlaka veteriner hekiminize danışmalısınız.

BESLENME

İrk, yaş, genetik özellik, yaşam veya çevresel koşullarına bağlı olarak, her kedinin beslenme ihtiyaçları farklılık gösterir. Tüm ihtiyaçlarını karşılayacak, sağlık ve sıhhatini geliştirecek ideal beslenmenin sağlanabilmesi ise, hayatının her aşamasında önemlidir. **İdeal beslenme, vücudunun ihtiyaç duyduğu temel besin öğelerinin, doğru oranda, tam ve dengeli olarak sağlanması anlamına gelir.**

Kedinize düzenli olarak erişebileceği su içme ortamını sağlamayı unutmamalısınız. Islak mama ile besliyor bile olsanız, kedinizin düzenli olarak su içmesi gereklidir. Su kabı temiz ve içinde sunulan su ılık ve taze olmalıdır (10°C'nin aşığına inmemelidir). Sindiremeyeceklerinden kedinize süt vermemelisiniz.

Kedinizin beslenme davranışlarına saygı göstermelisiniz

Kedilerin doğal bir beslenme düzeni ve ritmi vardır. Doğaları gereği, mamalarını gün içinde 10-20 farklı öğün olarak almak isterler. Evrimleri süresince geliştirdikleri bu yemek yeme şekli, sorumlu bir hayvan sahibi olarak, sizin ona verdiğiniz öğünlerin ölçeklerinde dikkatli olmanızı gerektirir. Aksi takdirde, aşırı kilo veya obezite kaynaklı sağlık sorunlarının doğması muhtemeldir. Sık aralıklarla, beslenme ritmi ve porsiyonlamasına uygun olarak mama vermeli ve besleme sırasında egzersiz yapmasını teşvik edici uygulamalar geliştirmelisiniz.

Mama ve su kaplarını sakın yerlerde konumlandırmalı ve kapları birbirinden uzakta tutmalısınız. Benzer şekilde, tuvalet kabı, mama ve su kaplarından uzakta, ayrı bir bölmede konumlandırılmalıdır.

Ödül Sistemi ve Egzersizin Önemi

Ödül, kedinizin yemekten veya dikkatini vermekten keyif aldığı, kuru/yaş mama, ödül maması, tüylerinin taranması, sevimli bir oyuncak veya oyun oynama seansı olabilir.

Önemli olan, kedinizin gerçekten keyif aldığı "ödül"ün ne olduğunu bulmaktır. Ödül hedefli egzersiz yaptırma süreçleri, kedinizin sağlık ve sıhhati için faydalı olduğu kadar, onunla aranızda kuracağınız bağın pekişmesi için de önemlidir. Onu sevmeniz veya onunla keyif aldığı bir oyunu oynamanız, ödül maması verme uygulamasına kıyasla daha çok teşvik edicidir. Ödül mamaları, her ne kadar onun için keyifli olarak gözükse de, vücudunun ihtiyacından fazla besin ögesi almasına sebep olacağı için, orta ve uzun dönemde aşırı kilo veya obezite kaynaklı sağlık sorunlarını beraberinde getirebilecektir. Şayet ödül maması veriyor iseniz, bu takviyelerin, günlük mama ölçüsünün içinde yer aldığını bilmeniz ve buna uygun porsiyonlarda vermeniz önemlidir.

İnsanların yediği yemeklerin enerjisi yüksektir ve içerdikleri besinsel öğeleri bakımından kedinizin ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır; bu nedenle, kedilerin ihtiyaçlarına özel geliştirilmiş profesyonel mamalar vermeniz önemlidir.

KEDİNİZİ OBEZ OLMAKTAN NASIL UZAK TUTARSINIZ?

Günümüzde obezite, insanlarda olduğu gibi, hayvanlarda da temel sağlık sorunları arasında yer almaktadır. Kedinize ihtiyaç duyduğundan daha fazla mama vermeniz, onun aşırı kilolu veya obez olmasına yol açabilir.

Obezite, evcil hayvanınızın ömrünü kısaltabilir ve diyabet, kanser veya üriner sistem kaynaklı sağlık sorunları yaşamasına sebep olabilir. Aşırı kilo veya obeziteden korunmanın yolları arasında ise, ona vereceğiniz günlük öğünleri ölçerek vermeniz, maması dışında ek gıda vermekten kaçınmanız, egzersiz yapmaya yönlendirecek aktivitelerde bulundurmanız ve düzenli aralıklarla (ayda en az bir kere) kilosunu tartmanızdan geçer. Veteriner hekiminiz ile kedinizin kilo ve vücut kondisyon durumu hakkında görüşmeniz önemlidir; gerekli görmesi halinde Hekiminiz, kedinizin kilo verebilmesi için özel bir program geliştirecektir.

KEDİNİZİN REFAHI

Kedinizin refahı, onun temel ihtiyaçlarını karşılamaktan (yeterli mama, su içme, dinlenme ve hastalıklardan uzakta tutulması) öteye geçerek, onun hayat kalitesinin artırılmasını sağlayacak tüm uygulamaları içerir.

Kedinizin sıhhatli olması, onun sosyal ve davranışsal ihtiyaçlarının karşılanarak, aranızda kuracağınız olumlu bağın güçlendirilmesi anlamına gelir. Örneğin, kedinizin doğal davranışlarını günlük hayatında yansıtabilmesi ve buna olanak sağlanabilmesi, önemlidir.

Kedilerin her biri farklıdır ve her birinin benzersiz ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu sebeple, farklı refah uygulamalarına olanak sağlamak önemlidir.

Kediniz ile aranızdaki bağın güçlendirilmesi

Olumlu ilişkiler geliştirmek, kedilerin sıhhatleri için önemlidir. Kediniz ile kuracağınız yoğun fiziksel temas – örneğin, onu sevmek, tüylerini taramak – onun rahatlamasını ve sizinle olan ilişkisini güçlendirmesini sağlayacaktır. Onunla ilgilenmeniz, rutinler oluşturmanız ve temel ihtiyaçlarını karşılamamız, size olan güvenini artıracaktır. Her zaman olduğu gibi ilişkilerin kurulmasının temel yolu, birlikte zaman geçirmekten geçer. Birlikte oynayacağınız oyunlar, her iki taraf için de mutluluk sağlar.

Kedinizin zinde tutulması

Kedinizin fiziksel ve zihinsel olarak zinde tutulması önemlidir. Çevresel iyileştirmeler yaparak, onun hareket etmesini ve evde oyun oynamasını teşvik etmelisiniz. Buradaki amaç, onun kendine özgü özelliklerini ve doğasını gerçekleştirmesini sağlayabilmektir. Özellikle evde yaşayan kediler için fiziksel stimulasyon önemlidir çünkü biriken enerjilerini harcayabilmeleri gerekir. Şayet sosyal etkileşim veya oyun oynama gibi ihtiyaçlarını karşılayamaz iseler, doğal olarak sıkılıp kendilerine yönelecekler ve bunu aşırı düzeyde yapma eğilimine gireceklerdir (örneğin, aşırı yalanma, yemek yeme veya uyuma).

Dışarıya çıkmaya alışık kediler, evde kendilerini stimüle edecek davranışları bulamaz iseler, doğal olarak dışarıya yöneleceklerdir. Balkon kapısı veya dış kapıya yerleştireceğiniz kedi kapıları, istedikleri zaman dışarıya çıkmalarına olanak sağlar; bazı kedi kapılarının özel sensörleri

bulunur, bu şekilde kedinizin ne zaman dışarıya çıktığını takip edebilirsiniz. Dışarıya çıkmaya alışık kediler için, tasma tasmanız veya microchip taktırmanız önerilmektedir.

KEDİNİZİ AKTİF OLMAYA NASIL TEŞVİK EDEBİLİRSİNİZ?

Kediler, doğaları gereği, zeminden yüksek yerlerde konumlanarak çevrelerini gözlemlemeye, zıplamaya ve atlamaya alışıkrlar. Evinizde yapacağınız ufak iyileştirmeler ile, kedinizin bu özelliklerini yansıtmalarına imkan sağlayabilirsiniz. **Kedi merdivenleri**, bunun için idealdir – aynı zamanda, evdeki mobilyalarınızı bu şekilde korumaya almış olursunuz. **Tirmalama tahtası** ise, yine kedilerin kendilerine özgü davranışları arasında yer aldığından evinizde bulundurulması tavsiye edilen eşyalar arasındadır. Kedinizle her gün **oyun oynamanız** önerilir. Ona, hareket eden fakat güvenli ve yumuşak bir oyuncak alabilirsiniz (örneğin, ucunda balık bulunan oynama topları). Evde bulunmadığınız zamanlarda oyuncakları kaldırmaya özen göstermelisiniz.

Kedinizin ritmine uyum sağlamak

Kediler, doğaları gereği, zamanlarının %70'ini uyuyarak geçirirler. Hayatlarında bu kadar önemli bir yer tutan uykuya olanak sağlamak için, ona özgü uyuma bölgeleri belirlemeniz önemlidir. Uyuma alanlarının, sakin yerlerde konumlandırıldığından ve birden fazla olduğundan emin olunuz. Uyku saatleri arasında düzenli olarak yer değiştirmek yine doğalarında bulunur. Bu özelliklerine saygı göstererek, onlar için birden fazla güvenli alan yaratmalısınız.

Uykusu esnasında ona iyi bakın: Eğer tek tarafına doğru yatmış ise, derin bir uykudadır ve kendini güvende hissediyordur; bir top gibi kıvrılmış ise, vücut ısısını korumaya çalışıyordu; kulakları dik bir şekilde uyuyor görünüyor ise, muhtemelen tek gözü açık uykudadır ve herhangi bir ses veya stimülasyon halinde, uyanmaya hazırdır.

Sıcak Havalarda Kedinizi Korumaya Almak

Sıcak havalarda, kedinizi korumaya almanız önemlidir. Hızlı veya kesik kesik soluma veya dili dışarıda tutma hareketleri, sıcaktan etkilenmekte olduklarını gösterir. Ekstrem durumlarda ise, aşırı sıcaklar kedilerin kanlı ishal, kusma ve hatta felç geçirmelerine sebep olabilir. Özellikle kediniz yetişkin bir kedi ise veya belirli bir ırktaysa (İran veya egzotik kediler), daha dikkatli olmalı ve onlara uygun ortamları sağlamalısınız.

SICAK HAVALARIN ÜSTESİNDEN GELEBİLMEK

- > Sıcak havalarda kedinizin yeterli miktarda taze su içebilmesini sağlamanız önemlidir. Evin farklı bölümlerine koyacağınız sular, su içmesi gerektiğini ona hatırlatacaktır.
- > Kedinizin gölgede olduğundan emin olmalısınız.
- > Metal veya asfalt gibi yerler ısıyı kendilerine çekeceklerinden, kedinizi bu yerlerden uzak tutmaya özen göstermelisiniz. Patileri bu sıcaklığa dayanamayacaktır. Aynı zamanda bu ısı kaynakları, kedinizin vücut sıcaklığını daha da artıracaktır.
- > Evinizin içini soğutabilmeniz için, sıcak havalarda perdelerinizi kapalı tutmanız önemlidir.
- > Kediler her ne kadar esnek vücutlara sahip olsalar da, camdan düşüp yaralanmaları yaygın bir durumdur. Araya sineklik koyarak camlarınızı açık durumda tutabilirsiniz.
- > Park halindeki bir araçta kedinizi hiçbir zaman yalnız bırakmamalısınız. Araba gölgede bulunsa bile, araç içindeki ısı bir anda tehlikeli bir boyut almaktadır. Dışarıdaki hava 35°C iken, araç içi ısı bir saat içinde 63°C'yi bulur. Bu gibi durumlarda, kediniz aşırı sıcaklama veya boğulma tehlikesi geçirebilecektir.

MARUZ KALMA SÜRESİ 	YAZ GÜNÜ ARAÇ İÇİ HİSSEDİLEN SICAKLIK DURUMU (°C)				
	20	25	30	35	40
10 DAKİKA	30	35	39	43	47
20 DAKİKA	36	45	49	53	57
30 DAKİKA	40	49	53	57	61
40 DAKİKA	42	51	55	59	63
50 DAKİKA	44	53	57	61	65
60 DAKİKA	46	55	59	63	67

Kedinizdeki Davranış Değişiklikleri ve Nedenleri

Kedinizin sağlık ve sıhhatini iyi bir durumda tutabilmenin temel yolu, onun temel ihtiyaçlarını anlayabilmek ve bu ihtiyaçlara saygı göstermekten geçer.

Kediniz davranışsal bir değişiklik göstermeye başladığında, genellikle bunun altında yatan bir sağlık sorunu veya hassasiyet bulunur. Ani davranışsal değişiklikler (örneğin, daha az hareket, yalanma sıklığının artması veya azalması, iştah azalması) anormal bir durum yaşanmakta olduğunu gösterir.

Diğer yaygın stres göstergeleri arasında, ishal, kabızlık, iştah azalması, aşırı uyku hali, agresyon, hiper aktivite veya kendini dış dünyadan izole etme davranışları, kum kabının dışına tuvalet

yapılması veya sürekli miyavlama hali bulunur. Bu semptomlar başka sebeplerden ötürü de ortaya çıkabilir, ancak mutlaka dikkat edilmesi gereken bir durum olduğunu gösterir.

Bu gibi durumlarda kedinizin stres göstergelerinin ortaya çıkmasındaki temel nedenleri düşünmelisiniz. Yakın bir zamanda yaşadığı ortamda bir değişiklik mi oldu? Eve yeni bir kişi, hayvan veya obje mi geldi? Gürültüye mi maruz kaldı? Veya beslenmesinde veya kum kabında bir değişiklik mi gerçekleşti?

Kediler, değişikliğe karşı inanılmaz hassastırlar. **Stresini azaltmanın yolu, kedinizdeki davranış değişikliğinin kökenine inip onu anlamaktır.**

İhtiyaçlar Hiyerarşisi

Kedinizin farklı ihtiyaçlarını anlamak için, ihtiyaçlar hiyerarşisi şeması kullanılabilir. Aslında insanlar için tasarlanmış bu hiyerarşi (Maslow), kolaylıkla kediler için adapte edilebilir. Bir hayvanın en temel ihtiyaçları, piramidin en altında yatan bölmededir. Bir üst hiyerarşiye çıkabilmek için, öncelikle bir altta yatan bölmedeki ihtiyaçları karşılamamız gerekir.

En temel ihtiyaçlar, **fizyolojiktir**: uyku, beslenme, solunum ve korunma. Daha sonra, **güvende ve rahat olma hissinin** yerleşmesi gelir. Bir sonraki aşama ise **sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasıdır**: güvencile kurabilecekleri sevgi temelli ilişkiler ve

kendilerini adama. Daha sonra ise, kendilerine olan güvenlerinin pekişebilmesi için takdir edilmeleri gereklidir, bunu alacakları **ödül veya olumlu pekiştirmeler** aracılığıyla sağlarlar. Son aşamada ise, **gelişme ihtiyaçlarının karşılanması** gelir, bunlar arasında oyun oynama gibi aktiviteleri düşünebiliriz. Bu ihtiyaçları düşünerek kedinizle ilişki kurmanız önemlidir.

İHTİYAÇ PİRAMİDİ

Toplumda

KEDİLERİN ROLÜ

TOPLUMDA KEDİLERİN ROLÜ

Evde bir hayvan olması **birçok açıdan faydalı** olarak değerlendirilmektedir. Bu faydalar, bilimsel çalışmalar tarafından da güçlü bir şekilde desteklenmektedir. Faydaları arasında, fiziksel ve duygusal iyileşme, çocukların kişisel gelişimi ve sosyal uyum gösterilebilir.

Çocuklar ve Hayvanlar

Araştırmalar, bir hayvan ile büyüyen çocukların empati yeteneklerinin ve sosyal girişimcilik özelliklerinin, hayvanlarla büyümeyen çocuklara kıyasla daha güçlü olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda, bir hayvan sahibi olmak, daha az stres ve daha az sağlık sorunları ile ilişkilendirilmektedir. Bir çalışma, hayvan sahibi olan çocukların okula gitme oranlarının daha yüksek olduğunu kanıtlamıştır. Hayvanlar, çocukların daha aktif olmalarını teşvik ederken gelişimlerine de katkıda bulunur. Daha erken yaşlarda hayvan sahibi olan çocukların, ilerleyen dönemlerde astım veya alerji gibi sağlık sorunlarını daha az yaşadıkları da gözlemlenmektedir.

Ergenler ve Hayvanlar

Sorumlu hayvan sahipliğinin faydaları yalnızca çocuklara olan olumlu katkılarıyla sınırlanmaz. Hayvan sahiplenen insanların, bir evcil hayvanı bulunmayan kişilere göre, daha az sağlık sorunu yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Yakın zamanda gerçekleştirilen araştırmalar, kedi mırıltı sesinin iyileştirici özelliklere sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Hayvanlar ve Yaşlı İnsanlar

Hayvanların varlığı, yukarıda listenilen faydalara ek olarak, yaşlı insanların güvenlik kaygılarının azalmasına ve hayatlarının anlamlı kılınmasına aracı olur. Yaşlanmaya başladığımızda stres kaynaklarının çoğaldığına ve bunların fiziksel sağlığımızı etkilemeye başladığına şahit oluruz. Bu noktada hayvanların varlığı olumlu bir rol oynar ve depresyon ve ilişkili sağlık sorunlarının azalmasına yardımcı olurlar. Emekli kişilerin, giderek artan şekilde hayvan sahiplenmesinin ardında yatan temel nedenlerden biri, hayvanların iyileştirici gücüdür.

Evcil hayvan sahipliğinden faydalanırken keyif alabilmek için evcil hayvan sahipliğinin gerektirdiği **sorumlulukları da üstlenmeniz** gerekir. Aslında bir evcil hayvan sahiplendiğinizde, **herkesin uyum içinde yaşayabilmesi için** hem sahiplendiğiniz hayvana hem de topluma karşı görev üstlenirsiniz.

KEDİNİZİN ŞEHİRDEKİ HAYATI

Sorumlu hayvan sahipliği yalnızca evcil hayvan ve sahibi için faydalar getirmekle kalmaz, içinde bulunulan toplum için de olumlu sonuçlar doğurur.

Üremenin Kontrol Altına Alınması

Sokak ve hayvan barınaklarında yaşayan kedi sayılarındaki hızlı yükseliş trendi analiz edildiğinde, özellikle kedilerin en çok üreme gerçekleştiren canlılar olduğu görülmektedir. Herhangi bir doğum kontrol yöntemi uygulanmadığında, bir kedi, bir yılda yaklaşık 18 yavruya sahip olmaktadır. Son yıllarda özellikle sokak kedilerinin, hayvan bakım ve üreme kontrol programlarına dahil edilmesinin temel bilimsel nedeni budur.

Ayrıca kısırlaştırılmamış kedilerde zaman içinde bir takım davranışsal sorunlar oluşmaktadır. Kısırlaştırılmamış erkek kediler, kızgınlık dönemlerinde çatışmacı bir kimliğe bürünmekte ve eş zamanlı enfeksiyon riski taşıyan hastalıklara maruz kalmaktadır. Kedilerin hak ettikleri iyi bakım ve sağlıklı yakalayabilmeleri için, kısırlaştırma operasyonları önerilmektedir.

Eğitime ve Öğrenme

İyi bir eğitimden geçmiş ve sosyalleşmiş bir hayvanla hayat mükemmeldir. Aile hayatının içine daha çok girebilir ve tatil zamanlarında uyumlu bir şekilde yer alabilirler. Ayrıca, çok daha kolay bir şekilde bakımları yapılırken, güvende olmaları kolaylıkla sağlanır.

Küçükken, kedileriniz eğitim almaya daha elverişli bir dönemdedir. Bu dönemde vereceğiniz eğitimler ile arzu edilen veya istenmeyen davranış şekillerini net bir şekilde ona öğretebilirsiniz. Yaygın inanışın aksine kediler oldukça eğitilebilir canlılardır. İhtiyacınız olan, olumlu pekiştirme yöntemleri kullanmak ve ona sabırla yaklaşmanızdır.

Sağlıksal, ekonomik ve sosyal faydaları açısından değerlendirildiğinde, sorumlu bir hayvan sahibi olmanın sağladığı avantajlar çok yönlüdür.

Kediler, sözlerinizden ziyade hareketlerinize ve vücut durumunuza göre, ne hissetme olduğunuzu ve hatta ne yapacak olduğunuzu anlayabilirler. Kedinizi eğitirken net ve tutarlı sinyaller oluşturmaya özen göstermelisiniz.

Kediler ve Çocuklar

Kediler, çocuklara sorumluluk almayı ve hayvanlara örnek davranma şekillerini öğretebileceklerinden önemli bir rol üstlenirler. Yine de, sizin gözetiminiz olmayan zamanlarda çocuklarınızı evcil hayvanlarınızla baş başa bırakmamanız önerilir. Bazen çocuklar istemeseler de hayvanlara biraz sert bir şekilde yaklaşabilirler. Çocuklarına, hayvanların oyuncak olmadığını, çoğunlukla uykuya ihtiyaçları olduğunu ve onları severlerken yumuşak davranılmasını gerektiğini anlatmalısınız. Kedinizi ayrıca nasıl tutmaları gerektiğini ve onlarla nasıl oyun oynayabileceklerini göstermelisiniz.

KEDİNİZ YOLDAYKEN

Aileniz ile tatile giderken veya yolculuk halindeyken, kedinizin sağlık ve gúvenliđi için doğru hazırlıkları yaptığınızdan emin olmalısınız. Araba ile yolculuk planlıyor iseniz, hareket halindeyken kedinizin gúvenliđini sağlamanız gereklidir. Bunun için bir taşıma kabından faydalanabilirsiniz. Taşıma kabının doğrudan gúneş ışığına maruz kalmamasına dikkat etmelisiniz.

Yurtdışına ıkma durumlarında, gidecek olduğunuz úlkenin ve kullanacağınız havayolu şirketinin hayvan taşıma şartlarına uygun şekilde hazırlanmış birtakım yasal dökúmanları hazırlamanız gerekebilir. Bunun için öncesinden araştırma yapmalı ve kediniz için veteriner hekiminizden ilgili formları doldurmanızı talep etmelisiniz. Örneğin belirli havayolu şirketleri, hayvanları kabine alırken belirli şartlarda olmalarını talep etmektedir (hayvanın ırkı, büyüklüğü, yaşı), bazı úlkeler ise, hayvanların mikroipli olmalarını ve belirli aşlarının tamamlanmış olduğunu kanıtlamanızı sizden isteyebilir. Gideceđiniz úlkenin karantina regülasyonları hakkında mutlaka bilgi sahibi olmanız önerilmektedir. Avrupa Birliđi úlkelerine seyahat için, kedinizin bir hayvan pasaportu olması řart koşulmaktadır.

Kedinizi Yanınıza Alamadığınız Durumlar

Uzun mesafeli bir yolculuk yapacak iseniz, kedinizin sağlık ve sıhhati için onu yanınıza almamanız belirli durumlarda avantajlı olabilir. Bu gibi durumlarda, ne yapmalısınız?

- > Kedi Pansiyonu / Oteli: Uzman kişiler tarafından yönetildiklerinden, geçici bir süreliğine kedi pansiyonu veya oteline konaklama ve bakımı için kedinizi bırakmayı tercih edebilirsiniz. Karar vermeden önce mutlaka ilgili mekana gidip ön araştırma yapmanız, temizliğinden ve güvenliğinden emin olmanız ve pansiyonda kalan diğer hayvanların durumunu araştırmanız önerilir.
- > Aile Üyeleri veya Arkadaşlar: Güvendiğiniz bir yakınınıza kedinizi bırakmak, her zaman için rahatlatıcı bir çözümdür. Bakım gösterecek kişinin, sorumluluklarını bilmesi ve yokluğunuzda kedinize ilgi gösterebilecek olması önemlidir. Kedinizi bırakmadan önce geçici olarak kalacağı mekanı tanınmasını sağlamanız önerilir.

TATİLE GİDERKEN KEDİNİZİ EVDE BIRAKMAK

Bazı hayvan sahipleri, tatile giderken hayvanlarını evde tek başına bırakma eğilimindedir. Bu uygulama sorumlu hayvan sahipliği uygulamalarıyla örtüşmediği gibi, evcil hayvanınızın sağlık ve sıhhati için de tehlikelidir. Bazı ülkelerde bu uygulama, yasa dışı olarak ilan edilmiştir.

ALMANIZ GEREKEN EK ÖNLEMLER

Hayvanlar bazen beklemediğimiz şekillerde tepkiler verebilir. Hayvan sahibi olarak yapmanız gereken, kedinizi anlayabilmektir ve bunun için zamana yayılmış bir birliktelik gerekir. Özellikle yeni bir kedi sahiplendikten hemen sonra, tanımadığı kişilerle kedinizi tanıştırmakta acele etmemelisiniz. Çocuklar genellikle hayvanların ürkütükleri veya korktukları için agresifleşebileceklerini anlayamaz. Bu nedente, genel bir kural olarak kedinizi çocuklarınız ile yalnız başına bırakmamanız önerilir.

Kedinize istemediği bir şeyi zorla yaptırmaya çalışmayınız. Beden dillerini her zaman takip ediniz ve etkileşime geçmek istediklerini belirten rahat bir dil sergiliyor iseler bu durumda onlarla temasa geçiniz.

KEDİNİZİN BEDEN DİLİNİ VE DAVRANIŞLARINI ANLAMAK

Kediniz sizinle sürekli olarak iletişim kurar. Çıkardığı seslerden ve kullandığı beden dilinden onu anlayabildiğiniz müddetçe, ihtiyaçlarına yanıt verebilirsiniz. Beden dilini anladıkça, aranızdaki bağ güçlendirir ve pekişir.

Kedinizi Anlamak

Kediler kullandığınız kelimelerden genellikle birkaç tanesini anlayabilir, ancak davranışınıza ve ses tonunuza çok duyarlıdır. Hislerinizi anlayabilir ve bir sonraki aşamada ne yapacağını sezebilirler. Dikkatle incelediğinizde, kedinizin sizinle iletişim kurmakta olduğunu anlayabilirsiniz.

Kedinizin başını inceleyerek hakkında çok şey öğrenebilirsiniz. Dikilen kulaklar ve kısılan gözler öfkeyi yansıtırken, baygın bakışlar ve öne yatık kulaklar mutluluğun işaretidir. Kediler kendilerini ifade etmek ve çevrelerini keşfetmek için bıyıklarından faydalanırlar, o yüzden bıyıklarını asla kesmemelisiniz.

ÖNE BAKAN DİK KULAKLAR,
yuvarlak gözler:
nötr kedi

YANA BAKAN DİK KULAKLAR,
kısık gözler:
kızgın kedi

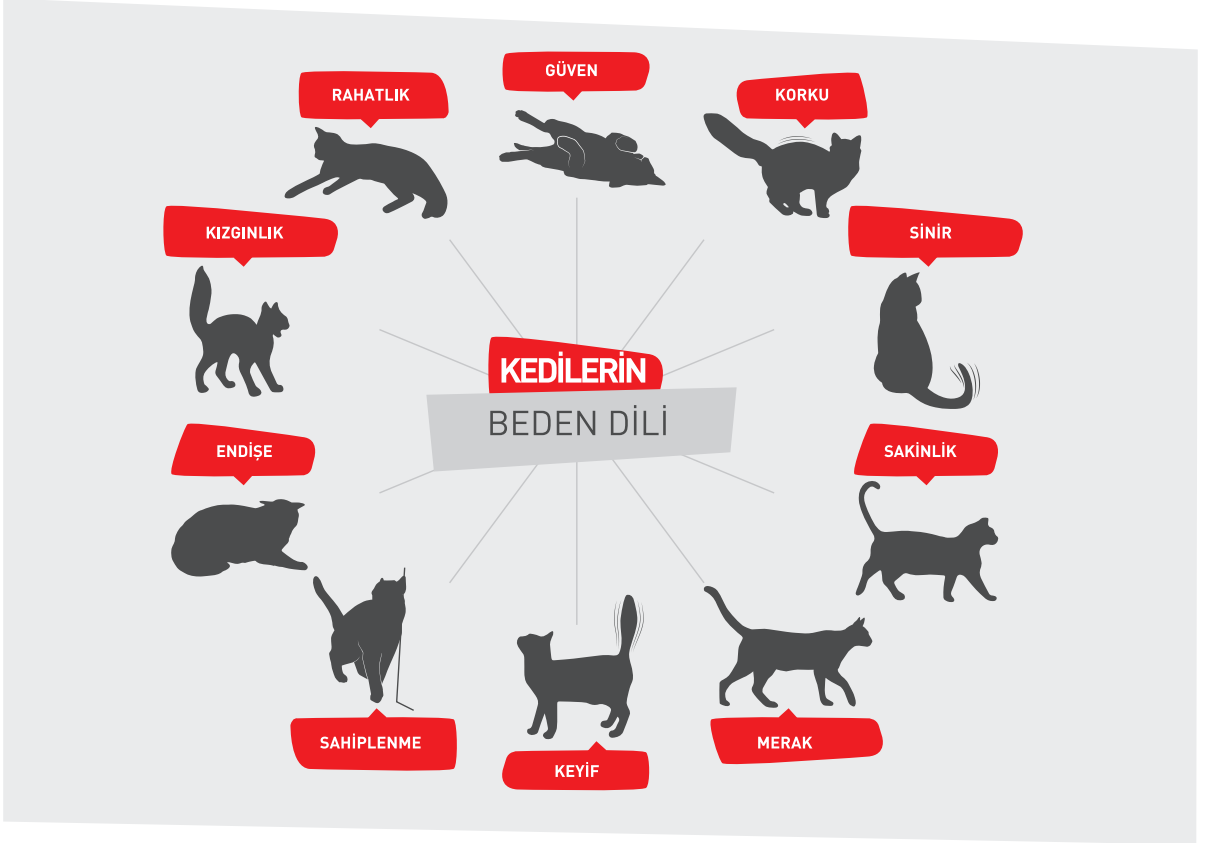
YATIK KULAKLAR,
yuvarlak ve büyük
gözbebekleri:
saldırgan kedi

ÖNE BAKAN DİK KULAKLAR,
baygın bakışlar,
ince gözbebekleri:
mutlu kedi

Kedinizin **beden dili** birçok şey anlatır.

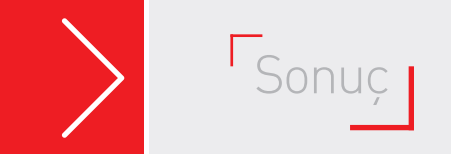
- > **Başını ya da kuyruğunu bacaklarınıza sürmesi** sevgi göstergesidir: kediniz kokusunu sizinle paylaşmaktadır.
- > **Sizi görür görmez kendini yere atıp yuvarlanıyorsa**, kendilerini rahat hissediyorlardır.
- > **Kuyruk sallama** genellikle huzursuzluk ya da stres belirtisidir. Köpeklerin aksine kedilerde bu mutluluk belirtisi değildir.

Kedilerin çıkardığı **sesler** de sizinle iletişiminin bir parçasıdır.

- > Mırlama genellikle memnuniyet anlatır. Kediniz sizinle mırıyorsa, mutlu olduklarını anlatmak istiyorlardır. Ama tek başınayken mırlayan bir kedi daha çok stresini ya da endişelerini yatıştırmaya çalışıyor.
- > Hırlama ve tıslama, sizi korkutma amaçlıdır. Bu durumda kediniz muhtemelen tehdit edildiğini hissediyordur.
- > Miyaavlamanın birçok nedeni vardır. Kediniz ya bir şey istiyordur ya da bir şey dolayısıyla şikayet ediyordur. Aynı şekilde kafa karışıklığını ya da istemediği bir şeyi de anlatmak istiyor olabilir.

Sorumlu Kedi Sahibi Olun

Sorumlu bir kedi sahibi olabilmek için ihtiyaç duyabileceğiniz bilgileri, bu rehber aracılığıyla sizlere aktarmaya çalıştık. **Şimdi öğrendiklerinizi uygulama vakti!**

Bir kediye evinizi açtığınızda, onun sağlık ve sıhhatinden sizler sorumlu olursunuz. Sorumlu hayvan sahibi olmak, uzun süreli bir taahhüttür ve bu rehberde yer alan bilgi ve önerilere dayanarak evcil hayvanınızın sağlık ve mutluluğunu sağlayabilirsiniz. Bu sayede keyifli ve uzun bir beraberliğin temellerini atmış olursunuz.

A better world for pets

ROYAL CANIN®

HER DETAYI İNANILMAZ